

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 12 Març de 1916.—Núm. 128.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Rambla de Sant Joan, 50, baixos

TELÉFON, 255

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 150 ptes.

Anuncis, a preus convencionals.

Desnacionalització

Les col·lectivitats, com els individus, que no posseïen un depurat sentiment de germanor humana i social són, encare, col·lectivitats endarrerides que a l'avenç del món i al perfeccionament de les societats no hi podran aportar cap característica que, en humanitzar els sentiments col·lectius dels pobles, enlairin i facin prevaler les justicières concepcions de benestar i humanisme que per tots els indrets del món són propagades.

La manca d'un esperit de solidaritat social que s'estengui per entre tots els homes i pobles del món fa possible la manifestació i l'existència dels més horribles flagells i de les més grans iniquitats. És una perversió, una degeneració de l'esperit humà, el creure's que, isoladament, els homes i els pobles poden desentendre's dels patiments, de les malvestats, dels infortunis que pesen damunt l'existència dels pobles i dels homes d'altres llatituds, d'altres països... No; no, un sentiment de germanor que relligui la consciència i la voluntat dels homes i dels pobles dels més oposats indrets de la terra ha de mantenir-se ferm a tothora, per tal de donar la impressió davant la nostra pròpia consciència que deplorem intensament la manifestació, dintre la humanitat, de les morbositats que la condueixen a un estat d'inferiorització i de brutalitat.

Es una mostra de primitivisme ancestral l'estòica indiferència que, davant el mal dels altres, els homes i les col·lectivitats que aquests formen observen. No és just abstroure's de les convulsions que fan trontollar els fonaments de la societat i abandonar-se a un estat d'idiotisme que res més posa de manifest que una absoluta manca de sentit social i humà entre aquells que, per egoisme, no volen esguardar com els altres porten a terme el suprem sacrifici de la pròpia tranquil·litat, de la pròpia vida, per tal de lluitar per la instauració de les idees llures i el regoneixement de les valors humanes, atropellades o posades en entredit pels antisocials poders sintetitzadors de tota mena d'autoritarismes i tiranies.

A la nostra terra són legió els homes mancats d'espiritualisme, i que regulen totes les llurs accions d'acord, sempre, amb els avantatges materials que aquelles accions poden reportar-los-hi. Aquesta gent, que hem de confessar que no són dels nostres, no podran sentir la generositat d'una noble idea perquè en les llurs xorques entranyes no hi batega l'anhel d'impulsar l'adveniment d'un demà prenyat de fal·leres redemptores. Són, la majoria d'aquesta gent, els components dels oportunistes agrupaments que en quant les multituds, afollades per la fam que rogega els seus cossos, se llancen a la brega reclamant una engruna, només, de ço que produeixen, s'esparveren i, alhora, es redrecen cercant l'apoi dels poders constituits que, per ésser-ho basant-se en l'anormal organització social d'avui, adoleixen de cabdals defectes que els impossibiliten, en absolut, de decantar-se i orientar-se de cara a les justicières modernitats socials.

No pot ésser que en la nostra terra hi predominin les eixuteses de cor dels homes; no pot ser que a Catalunya, on hi hauria de bategar un fervorós daler de regeneració social i humana, estiguin les accions col·lectives a mercè dels nuclis que, en actuar, ho fan inspirant llurs actuacions—que, als homes que les segueixen, sols han d'encomenar-los-hi indiferència i menyspren per les grans idealitats—en raquitismes morals i egoismes utilitaris que cap trascendencia han de tenir per l'avenç de l'humanitat.

tat i l'amorositat dels costums, d'acord amb els quals aquella efectua son desenrotlle.

A Catalunya no s'hi entenen la permanent existència d'un sentiment de germanor humana i social, perquè Catalunya, orfa de sentit nacionalitzador, no ha arribat encare a posseir una justa visió de ço que és i representa el destí d'un poble, la vida de una nació. La Catalunya desnacionalitzada no pot covar cap sentiment d'humana solidaritat, perquè ella resta incanalicada i no ha retrobat, encare, la pròpia ideologia. Viu, la Catalunya d'avui, estrafeta; existeix, en el concepte geogràfic, perquè la Naturalesa l'ha delimitada; però la Catalunya afirmació nacional, la Catalunya sentiment humà, no existeix encare. Barcelona, la ciutat que s'ha volgut que en fós la síntesi, no té prou refinament de sentimentalitat per tal que així sigui i pugui considerar-s'hi. I és que la nostra ciutat, també, com les rurals, ha vist la seva voluntat malmenada i ha consentit que li anessin empeltant les desviacions polítiques que l'han soterrat en l'estat de miseria espiritual en que avui es troba.

Cal lluitar i expandir una ferma idealitat dignificadora que condueixi a Catalunya vers el cim on ha de retrobar el profund sentiment nacionalitzador que ara li manca. Sols quan l'hagi retrobat, la Catalunya serà una afirmació continua i persistent de totes les modalitats humanes que, en eixir a la vida del poble, determinen abundosos corrents de solidarització social que van extenent-se de poble a poble i d'uns homes vers uns altres.

Els patiments dels homes i les malvestats dels pobles han d'ésser mirades amb sentiment per tots els pobles i tots els homes, anc que, directament, no les pateixin, puix no ferho així i adoptar, cínicament, una ridícula muesa d'histrió és donar proves d'ésser insensible al dolor dels altres i, àdhuc, al propi dolor.

Aquestes festes carnavalesques que van a celebrar-se denoten la miseria espiritual d'aquells que, afolladament, s'hi entreguin. Nosaltres volem creure que, en organitzar-les, així com en l'organització de tantes altres, la desmoralització desnacionalitzadora del nostre poble ha continuat presidint les decisions, les iniciatives d'aquells, que les han ideades, fent-los-hi oblidar que, a casa nostra mateix, hi ha una munió d'homes que pateixen i que, més allunyats de nosaltres, una cruent guerra d'afirmació i dignitat nacionalista va segant vides humanes i destruint altes valors de civilització i humanisme. I ho volem creure, perquè si no fós així, haurien procurat que, en aquests moments de tremenda convulsió social, el nostre poble s'hagués manifestat d'una faicó seriosament digna, plena de bondat i amarada d'altruisme.

(De Nació).

La qüestió de l'idioma

Veü de Madrid

Copiem de la revista *España*:

«El único problema o, por lo menos, el más vigoroso, es el catalán. Nosotros sentimos por este idioma la simpatía que suscitan todas las cosas vitales. El catalán es una realidad vital. No quisiéramos que los catalanistas nos impusieran a nosotros, castellanos, su lengua; pero también nos parece desatinado que los castellanos quieran emular a Prusia en Alsacia, Polonia y ahora en Bélgica, ni que echen

mano como el Sr. Elorrieta, de ese conciudadano de Roosevelt, el profesor Burgess, también de Derecho y de energía, para imponer por la fuerza su idioma a las regiones. Es sensible que un joven liberal como el Sr. Elorrieta profese en esto—suponemos que sólo en esto—el prusianismo y el roosevelismo o yanquismo.

«El catalán es hoy cosa viva. Querámoslo o no, hay que aceptarlo como una realidad energética. Esto se ve sobre todo en las escuelas primarias. El que esto escribe, recuerda haber oído a muchos catalanes hablar con horror de los años escolares en que tenían que habérselas con maestros que ignoraban el catalán y cuyo castellano ellos no podían entender. La única lengua común era la del palo y de la bofetada. Nada tiene de extraño que muchos catalanes recuerden estos años infantiles con horror y que, ya hombres, hayan sentido aversión a un Estado que tales bárbaros métodos pedagógicos emplea.»

«En cuanto a la literatura catalana, sin entrar ahora en si el idioma catalán es mejor o peor instrumento de expresión que el castellano, no cabe decir sino que también es otra realidad. Los castellanos que no conocen el catalán lamentarán seguramente que los ingenios catalanes no escriban en español para poder saborear sus creaciones sin traductores intermediarios. Pero sospechamos que si muchos catalanes escriben en catalán, no es probablemente por estrecho nacionalismo ni por odio al castellano, sino porque siendo esa su lengua materna se expresan en ella con una plenitud que quizás no alcanzarían en español. Conocemos escritores catalanes que cuando escriben en lengua española, parecen, sin que a juicio nuestro haya mediado deliberación alguna, escritores extranjeros. De esta suerte, pues, la literatura catalana es una fatalidad que no puede ni en modo alguno debe combatirse con medidas de fuerza. ¿O cree el señor Elorrieta que a un poeta catalán se le puede obligar por el decreto y con ayuda de la policía a que haga sus versos en español?»

«El vascence es una venerable reliquia que el Estado debe hacer todo lo posible por conservar, en vez de contribuir a su total desaparición. El catalán es una realidad viva que por de pronto hay que respetar mientras haya millones de seres que no aciertan a explicarse mejor, de palabra o por escrito, en ningún otro idioma. El castellano debe tender a que lo hablen, no solo todos los españoles, sino también todos los hombres. Pero no ha de servirse de la fuerza para realizar este ideal, no solo porque eso pugna con elementales sentimientos de libertad, sino porque la violencia hace odioso a quien la emplea, y en su uso está la frustración de sus fines.»

«No admitimos más táctica, sin mixtificaciones, que la penetración pacífica. Esperamos que el señor Elorrieta esté con nosotros de acuerdo.»

Des de les trinxeres franceses

Un heroi navarrh

En un estimat confrare de Manresa trobem la següent crònica enviada des de les trinxeres franceses:

«Era cap al tart del dia 8 de Maig darrer. L'astre rei ponía's lentament mentres una espessa nuvolada invadia l'horitzó, extingint els darrers raigs del sol ponent. Començà a ploure seguit. Sobtadament, una brunzenta remor torba la monòtona re-

mor de la pluja: és una bandada de corps que passa per damunt les trinxeres, buscant refugi.

Avença el temps. La nit és fosca, impenetrable. En les trinxeres avançades del sector Nort Arras, guardades per molts catalans i, entre ells, alguns de la rica comarca de Bages, tot és calma i previsió ensemps, esbrinant en la foscor de la nit la sorpresa que pogués preparar-nos el enemic.

La presentiem i no's feu esperar. De sobte, percebim brunzents vibracions en l'espai: un núvol de coets voladors ratllen el mantell negre que cubreix la terra i amb sa potencia lluminica esvaeixen per uns instants la negror que'ns envolta. Es un castell de foc magnífic, de fantàstica visió, el que'ns ofereix l'enemic; però l'espectacle no'ns el dona pas per a divertir-nos, sino per a assegurar la punteria dels seus canons, ametralladores i fusells que comencen a vomitar foc en totes direccions. A la passada calma, succeeix un terratremol infernal: les ametralladores trepiden incessants i els nostres amics de l'altre banda's multipliquen enviantnos bombes de tots calibres, granades, mines, gassos asfixiants... de tot el més crudel que ha produït la barbarie teutonica, però no amb tanta precisió com fora el seu desig.

Els focs de les bateries franceses, potents i segurs, contesten prompte a l'enemic i durant algunes hores els formidables projectils creuen incessantment l'espai, demolent-ho tot, semblant la destrucció i la mort. ¡Infernal espectacle nocturn, que asombra i imposa! Fins Natura s'associa al infernal terratremol, confonent el retronir dels trons i la claror dels llamps que a l'horitzó ziczagueixen, amb les formidables detonacions dels potents obusos.

—¡Tots en peu!—manen els quefes, demanant voluntaris per a les centinelles avançades. I un dels primers en avançar de les files és un minyó rós, ben plantat, forçut; català de la comarca de Bages, fill de Navarcles, que's diu Valentí Torres i a qui els seus companys anomenem «El noi de Navarcles», car és costum entre'ls catalans que estan en aquest sector, l'anomenar-se pel seu poble nadiu, tal volta per a recordar aixís la terra que ens ha vist naixer i que en tantes nits somniem.

«El noi de Navarcles» passà llargues hores de la nit de centinella avançada, en mig d'una pluja de foc. Indemne retornà a la trinxera i content i alegre seguí buidant els seus paquets de municions, boi cantant cançons de la seva terra, que'ls altres chorejaven.

Clarejava quan els canons alemanys, desballesats, enmudiren; els nostres no, que seguien vomitant foc i metralla cap a les trinxeres enemigues. Frisosos esperavem l'ordre de sortir dels catans i llençar-nos sobre els boches; però l'ordre d'atac no venia encara...

A les nou del matí esmorçarem unes galetes, carn de *singé* i café; mitja hora després ressonava en les trinxeres la veu del capità:—¡Ja ha arribat l'hora, minyons! ¡Vencer o morir—I demanà un voluntari per a tallar les xarxes de fil ferro de la trinxera. D'un bot, aquell minyó rós, de muscles forçuts; aquell valent «Noi de Navarcles», guanyà la rampant de la trinxera i obri pas a la secció de baionetes.—¡Avant, minyons!—crida el capità; i ardits emprenguerem tots la marxa, llençant-nos com lleons sobre l'enemic. Aquest, sorprès, retrocedí espaordit, i una darrera l'altra van caure en poder nostre les trinxeres enemigues, fortificant-les immediatament i continuant el toc. De sobte, el «Noi de Navarcles» cau ferit; prova d'aixecar-se, però en va; una bala alemanya li ha atravesat el pulmó esquerre, mes no's dona per vençut encara i aegut a terra, amb una ma es tapa la ferida i amb l'altra sequeix donant municions als seus companys fins que la més esplèndida de les victories corona el fulminant atac.

Nos're heroi fou traslladat a l'Hospital, on curà en poques setmanes. La seva valentia li ha valgut l'honor de veure's citat en l'ordre del dia de l'exèrcit i de rebre la Creu de Guerra i la Palma de la victòria.

Avui, fort i bò, envia mil record a sa familia de Navarcles i Manresa i a tots els amics i llegidors

d'aquest diari que amb tant gust es llegeix en les trinxeres franceses.

EMILI MARCH.

La Valbonne, Febrer 1916.

D'eleccions

Si'ls aconteixements que's produeixen arreu de Espanya no ho deturen, d'aquí pocs dies se publicarà'l decret de dissolució de les actuals Corts i la subsegüent convocatòria per a les eleccions generals. Anem, doncs, a entrar en un període d'intensa lluita política, en un moment de gran trascendencia per als ideals i de grandíssima responsabilitat per a tots aquells qui actuen en la vida pública. Necessari es que tothom se prepari a ocupar el lloc que li correspon, sense flaqueses ni defalliments, valentment, decidament, i molt més en aquesta terra on els ideals avançats de tots els ordes hi han fet florida.

Catalunya que, en tantes coses, constitueix una excepció a Espanya, ha sigut sempre'l baluart més ferm de la llibertat i de la democracia. Les conviccions, avui per avui, no hi manquen; però no es un secret per a ningú que les multituds se mostren retretes i com desenganyades. Sense afondir en el tema, tots haurem de convenir en que cal que aquest estat de depressió desapareixi i que ara més que mai convé portar a la massa republicana a la lluita i a la victòria. Per a conseguir això'ns han de semblar poca cosa les majors abnegacions i'ls més accentuats sacrificis.

S'imposa allí on sia possible—i ho serà a tot arreu si'ls homes capdevaners volen—una concentració, aliança o inteligencia—digui-se-li com vulgui—de totes les esquerres. La forma com procedeixen els nostres enemics ens senyala el camí a seguir. A n'ells res els detura, res els importa; començant pels anomenats liberals dinàstics i acabant pels carlins, les forces de dreta se junten oblidant diferencies i ressentiments. ¡I hem de ser nosaltres, els explotats, els perseguits, els amenaçats per l'ona reaccionaria, qui'ns hem d'entretenir fent distincions, cercant preeminencies i fomentant divisions davant del perill comú?

La guerra que ompla de sang i de dol la casi totalitat de les nacions d'Europa mostra ben clar que'ls principis de llibertat i de millorament social no estaran segurs mentres l'imperialisme militarista serà un alè de vida. Per fortuna a nosaltres no se'ns ha demanat encara la nostra vida i la dels nostres fills per a defensar en les trinxeres les nostres conviccions polítiques. Per això estem més obligats que mai a fer un esforç per a conseguir amb els nostres sufragis que aquí, a Espanya i a Catalunya, triomfin i s'enlairin les banderes que'l foc i la metralla voldrien soterrar en els camps de batalla.

Per lo que respecta a la Circumscripció de Tarragona-Reus-Falset, se'ns diu que l'antic plet entre'ls republicans està sotmés a un arbitratge. Encara que nosaltres no hem sigut cridats a intervenir-hi, no hem de deixar de celebrar-ho, sobre tot quan veiem que aprofitant-se de les diferencies dels republicans, i potser—i sense potser—procurant afondir-les, els vells i odiosos cacics posen seti a distints districtes que havien lograt lliurar-se de la seva embrutidora influencia.

Que'l seny més complert presideixi les gestions que's venen fent per a juntar a les forces d'esquerra. Que callin les ambicions i que s'afonin els personalistes. Els nacionalistes tarragonins som com els socialistes: encara que no se'ns cridi o no se'ns vulgui tenir en compte, quan l'hora es arribada per damunt de tot i de tothom sabem cumplir el nostre deure.

Nou servei postal

El dia 15 de Març començarà a funcionar a les oficines de Correus un nou servei postal titulat de *reembors*.

Aquest servei constituirà en que un individu que's trobi en una localitat que no signi la seva podrà comprar un objecte en una casa de comerç qualsevol, sense que tingui necessitat de pagar al comp-

tat l'import de la compra. La casa podrà entregar l'objecte a correus, certificat i amb un sagell que valdrà un ral i que serà en concepte de segur.

El comprador podrà anar a retirar l'objecte a la Administració de la seva localitat i no li entregaran si no fa efectiu el seu import.

Els objectes que's puguin transportar deurán d'ésser d'un pes no molt gros.

Regirà aquest servei a totes les poblacions on está establert el Giro postal.

També podrà fer-se en poblacions on no estigui establert el Giro postal, sempre que's consigní com punt d'entrega l'oficina autoritzada més pròxima i com a senyes del destinatari el punt de la seva residencia.

En aquest cas l'objecte podrà ésser recollit pel comprador o per una persona que aquest autorisi baix la seva firma i el segell de la autoritat administrativa o judicial. També podrà enviar-se el seu import a la oficina sense cap autorització i allavors l'administració de Correus enviarà l'objecte com certificat ordinari.

La pèrdua o averia d'un objecte gravat amb reembors no dona dret a altra indemnissació que la corresponent als certificats ordinaris o a la quantitat declarada i assegurada en l'enviu quan es tracti de correspondencia de altra classe. Una vegada percibit l'import del reembors, la Administració garantisa la seva devolució per giro postal a l'expedidor.

L'entrega a objectes es farà a domicili sempre que ho permeti el servei i no pesin més de 500 grams.

Els objectes contra reembors podrán reexpedir-se a petició de l'imponent o del destinatari, a poblacions amb oficina autoritzada per al Giro. Als demés punts solament podrán reexpedir-se a instancia de l'expedidor i constant per escrit la seva voluntat de lliurar a l'objecte del gravamen del reembors.

Aquesta reforma, moderníssima, creiem que's farà popular a la nostra terra, per ésser molt útil.

Sofre i sulfat de coure

Cambres Agrícoles de Tarragona i Reus i sa comarca

Senyor Alcalde de....

Estem pròxims a ensofrar i sulfatar les vinyes, i a pesar dels esforços que es venen fent per les entitats agrícoles i pel senador don Josep Elias de Molins, aixís com pels senyors diputats i senadors, no és possible obtindre una solució concreta i determinada per a l'adquisició de sofre i sulfat.

En virtut d'una reunió tinguda amb dit senador per les Cambres Agrícoles de Tarragona i Reus, a l'objecte de poguer sapiguer amb tota certesa si tindrien o no i dintre quin temps, sofre i sulfat, se fa del tot precís que vosté, senyor alcalde, i en benefici de la classe agrícola, notifiqui per medi de pregu, bando, comunicació o del modo que millor cregui convenient, que és necessari que cada propietari concretí per escrit i degudament firmat, la quantitat de sofre i de sulfat que necessita, perquè d'aquesta manera pugui formar-se l'estat total de l'especie.

Ademés, te de fer-se sapiguer que la petició te d'estar presentada abans del dia 12 pròxim, i estar conformes els peticionaris amb el preu que resulti al ser entregat el sofre i sulfat.

Dit preu serà satisfet al moment precís de rebre el producte; aquest no podrà ser abandonat i si adquirent tant prompte s'anunci la seva entrega.

Deuen tindre els agricultors ben present tres extrems:

Primer. Que lo dit no significa la certesa en la adquisició de la cosa.

Segon. Que's fan tots els treballs i esforços necessaris per a lograr tal adquisició.

Tercer. Que si algú ha demanat sofre i sulfat per conducte d'altre entitat, que tingui bon cuidado de no repetir la demanda o bé de deixar sense efecte la feta.

No dubtem, senyor alcalde, que vosté posará es-

pecial empenyo i cuidado en que arribi a coneixement de tots els agricultors lo que objecta [la present comunicació, per lo qual se li anticipen gracies, a la vegada que complirà amb un deure de ciutadania.

Que Deu el guardi molts anys.

6 de Març de 1916.—Per la Cambra Agrícola de Tarragona, *Gregori Rull*.—Per la Cambra Agrícola de Reus i sa Comarca, *Joan Algué*.

IV Curs Nacional d'Historia de Catalunya

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana fa present a tots els professors, mestres, entitats i particulars que preparin nois i noies per a concórrer al Quart Curs Nacional de Historia de Catalunya, que se celebrarà a Barcelona el proxím mes de Abril, que el terme per a l'inscripció de concursants fineix el 31 del present mes de Març. Les inscripcions han de dirigir-se a les oficines de la Protectora (Canuda, 14, principal, Barcelona), fent-hi constar els següents detalls: nom i cognoms dels nois i noies que desitgin pendre part en el concurs; nom del Col·legi o entitat que'ls presenti (aquest requisit únicament es demana quan les inscripcions siguin col·lectives); edat dels concursants, i secció en la qual desitgin presentar-se.

Les llistes d'inscripció ja són obertes, comptant ja amb un nombre concursants de Barcelona i de fora, que dona la seguretat que'l concurs de enguany, seguint la marxa ascensional dels anteriors concursos, obtindrà una importància mai assolida.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana recorda, doncs, el terme d'inscripció per als qui ja s'estàn preparant i excita a tots els qui tinguin intenció de preparar-se a que ho facin, per a major esplendor del Concurs i afirmació de la nostra fe catalana.

A les oficines de la Protectora es facilitaràn prospectes contenint les bases del Concurs a tots els qui ho sol·licitin.

Hores de despatx: d'onze a una del matí i de cinc a vuit de la tarda de tots els dies feiners.

Llibres rebuts

En desagravió, per Francesc Melgar.

Per als qui sempre ens ha agradat la veritat exposada per persones militants en partits afins o contrariament oposats al nostre credo polític, el follet que ha publicat el senyor Melgar, amb el títol de *En desagravió*, és baix tots els aspectes digne de lloança i mereix que se li dediquin unes ratlles, per curtes que siguin, per atenció.

Va dedicat el follet a l'ilustre capítol del partit jaumís—nosaltres, que no ens ha agradat mai personalitzar, en diem partit tradicionalista,—i en ell exposa en Melgar, amb raons ben convincents, de aquelles que no poden refutar-se per ésser begudes en les fonts verdaderes, lo equivocats que estàn i la mala fi que en algún periòdic d'aquella comunió política s'hi trasllueix referent a l'assumpte de palpitant actualitat com ho és la guerra europea. Els carlistes, o els tradicionalistes s'empenyen en fer creure que ells son germanòfils rabiosos i en Melgar, que's veu qu'és home que ha corregut mon i que sab allà ont té la ma dreta, els hi demostrà com ni ells ni cap persona entenimentada pot dignament dir-se ni ésser simpatitzant amb l'obra funesta i reprobable dels imperis centrals.

En Melgar, amb tot i els serveis prestats a la causa tradicionalista i les seves conviccions catòliques, declara ben alt que ses simpaties son per la França i demés països aliats, i mai per mai per l'Àlemanya ni per l'Àustria-Hungria. És aquesta una actitud que ens plau molt, i voldriem que tots els qui's diuen carlistes, jaumistes o tradicionalistes imitessin al senyor Melgar, i no obressin tan cegament en aquest assumpte de capdal importància de la guerra europea.

Recomanem a tothom aquest interessant follet, que, com ja hem dit, respectant al seu autor son criteri polític, és de lo mes encertat que hem llegit. Llástima que sigui tan curt!

De l'Ajuntament

A la sessió del dia 4 hi acudiren 24 regidors amb la presidència den Guasch, i també un gros públic que omplenava el lloc per a ell destinat.

Se anà aprovant la orde del dia, arrivant al dictamen de la Comissió de Foment, informant favorablement la instància de D. Calixto Boldú per a que se li vengui una muralla que toca a una casa de la seva propietat, en Ventosa l'impugnà, doncs creu que Tarragona perd una joia, n'obstant fou aprovat amb el vot en contra den Ventosa.

El dictamen de la Comissió d'Hisenda proposant el nomenament de una Comissió especial per a que coneixi el projecte de municipalització del enllumenament fou impugnat per en Ventosa, per creure qu'és una falta de atenció l'eliminar als regidors populars, ja que d'ells fou creada la idea de anar a la mentada municipalització. En Nin creu també que's podria incloure-hi a un o dos regidors populars, passant-se a votació, quedant rebutjada la proposició den Ventosa. Queden anomenats en Cavallé, Loperena, Armengol, Boxó i Nadal.

Vist això, en Vallvé protesta i increpa a la majoria, dient-los-hi incapacitats i una serie de insults més. El públic pren part en l'assumpte, armant-se un gros xibarrí i oïnt-se fins un crit de ¡foc a la Lliga! Per fi, després, queda calmat el incident.

En Nin presenta una proposició, dient que, tota vegada que'ls diposits de la Oliva estàn plens, se fassi conduir aigua al diposit de la Plaça de Corsini, estalviant, aixís, la energia que's gasta en el motor del tranvia.

Quedà sobre la taula el dictamen respecta a la revocació del acord de venda de carn de cabra al Mercat Central.

En Ventosa feu un prec respecte als taulells anunciadors de Cà la Ciutat, perque no s'hi anunciïn corregudes de braus.

En Lliteras fa un prec per a que l'Alcalde fassi complir el acord de que'ls regidors que fassin prec i preguntes se'ls comuniqui per medi de un volant i se trasmeti a la Comissió respectiva el assumpte del debat.

També feu un prec en Lliteras per a que's fassi complir el que's posi llum al Camp de Mars, aont menjén els pobres.

L'Alcalde (com sempre) diu que ja ho farà i de que se atendrán els prec, aixecant-se tot seguit la sessió.

NOVES

Per a aquesta tarda, a les cinc, está anunciada l'Assamblea general ordinaria del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria» la qual se celebrarà al local del «Orfeó Tarragoní».

A causa de la escassetat de vaixells per al transport, nostres molls estan atapaits de càrrega per a diferents punts d'Europa.

La Comissió Permanent de propaganda de la «Unió Catalanista» ha acordat la celebració d'una serie d'actes públics per a exposar son criteri davant els varis i determinats aspectes de l'actualitat política catalana.

El dia 19 tindrà efecte el primer en el Casal Nacionalista Sagrerenc, de Barcelona, i estarà dedicat a la defensa de l'idioma català.

El quadern de la biblioteca *Lectura Popular* corresponent a aquesta setmana publica «Poesies» del festejat versificador, com pocs n'hi ha, N'Eduart Girbal Jaume.

Ens plau publicar a continuació la Junta de govern del «Centre Català» de l'Havana, de la que'n forma part el nostre amic en Joan Arana. Es aixís com ha quedat formada:

President d'Honor, Dr. Claudi Mimó; president d'honor i efectiu, Andreu Petit, primer vice-president, Josep Conangla; segón vice-president, Nicolau Planas; secretari, Joan Agell; vice-secretari, Joan Arana; tresorer, Francesc Molla; vocals: Josep Camps, Jaume Camps, Ferrán Albareda, Josep Tresserras, Josep Murillo, Raimond Bardera, Enric Masriera, Antón Albareda, Domènec Fort, Josep Folch, Pere Vilallonga, Vicens Grillot; suplents: Bartomeo Berenguer, Joan Rosell, Florenci Garcia, Joan Vendrell, Marcell Albareda i Joan Pamies.

La esposa del nostre amic i consoci en Leandre Larín ha donat a llum en tota felicitat, un robust nen. Tan la mare com el recent nascut segueixen bé, lo que celebrem moltíssim.

El Consistori dels Jocs Florals de Barcelona ha dirigit al Ministre d'Instrucció Pública una comunicació en la que fa constar la seva protesta per la comunicació que el president de l'Academia de la Llengua espanyola li envià, demanant la restricció de l'ús de la Llengua catalana.

El nou Consell Directiu de l'Agrupació Feminal Catalanista ha quedat constituït de la següent manera:

Presidenta, Maria Forcada; secretaria general, Antonia Armengol; tresorera, Mercé Pascual; vocals, Maria Lebrero, Maria Pascual, Carme Massat i Eularia Armengol.

Aquest Consell, al pendre possessió, dirigeix una afectuosa salutació a totes les entitats nacionalistes de la nostra terra.

El nostre benvolgut amic en A. Rovira Virgili ha publicat una «Gramática Elemental de la Llengua Catalana», quina serà de profit per a la unificació de nostre idioma.

La segona conferencia donada per en Nel·lo en el «Centro Industrial» de la serie del Curset de cultura industrial, fou igualment interessant com la primera.

La assistència composta per una serie de dovots d'aquestes questions quedà altament complacuda de la labor del conferenciant.

Per al proper dimars está anunciada la tercera quin tema serà el següent: Direcció del treball.—El treball d'un altre.—Eines.—El maquinisme.—Lleis del cambi.

Prometem assistir-hi.

El número de *Renaixement* d'ahir conté el següent sumari:

Conciencia.—Esguards, per Maig.—Comentari del moment, per Carles Rahola.—Francisco Giner de los Ríos, il·lustre savi espanyol: Aquest llibre del mestre..., per Adolf Posada.—Poema de l'amor perdut, per Ferrán Soldevila.—Els nolis, per F. Rossell.—Ideari de la neu, per Joan Arús.—Feliu Elías (a) Apa. Darius de Regoyos, per V.—Llibres: L'edició maguntina de Ramon Llull pel doctor Adam Gottron, per P.—A. Rovira i Virgili, «Gramática elemental de la Llengua catalana», per B.—Noticiari.

En l'article de «Dipòsits Francs» publicat en el nostre darrer número apareixien algunes equivocacions de caixa que el bon sentit de nostres llegidors creiem haurà subsanat.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la :-
Vda. de Baldomer Baró
Plaça del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den
PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.
 Director facultatiu: **DR. RABADA**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
 Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i, analisis micro quimic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann. — Aplicació del 606.
BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA
 Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melgarejo
 de les Cases de Socors de Barcelona
 Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a les pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.
 Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI
 DE
JOAN M. PIÑOL
 Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181
 Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamany: Escribanies: Plummes Stilogràfiques: Pesa-carries: Copiadors, etc.: Gran novetat en pitja, papers amb rellojete veritat: Postals de totes menes i albums per a les mateixes.
PREUS SUMAMENT BARATOS

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per a magatzems de vins i olis.
 Objectes per a regalos — Articles per a Sports
 Sant Agusti, 9 i 11. — Tarragona

Sastreria Novitat

LLUIS MONTSERRAT
 PORTALET, 1
 PLASSA DE LA FONT, 51
 TARRAGONA

PERE SIMÓ ROMEU

ESPECIALISTA EN ENFERMETATS DE LA BOCA I DENTS
 Curació de la carie dentaria i abturacions en plata, platino, marfil: Orificacions: Treball d'escola americana: Ponts, corones, pivots, dent espiga: Dents i dentadures de totes classes i preus: Cirurgia i tractament pràctic-modern per a la curació de les enfermetats de la boca i extraccions.
 CONSULTA tots els dies, de 9 del matí a les 4 de la tarda, menys els diumenges.
 RAMBLA SANT JOAN, 53, PRAL.
 TARRAGONA

AL DIA
 Rambla de Sant Joan, 40
 NOVITATS
 BISUTERIA
 PERFUMERIA
 BRODATS
 ROBA BLANCA FETA
 CORBATES
 GUANTS
 COLLS I PUNYS
 BANOS I STORS

HIMALAYA
 El rei dels licors estomacals
 FABRICANTS:
 Fills de Joan Vilá Granada
 MARCA REGISTRADA
 Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires.
 Demaneu en els cafés i pasteleries
 Indicat per a casaments, batetjos i banquets

Perruqueria Americana
 SERVEI APARTAT PERA CADA CLIENT
 Massatge facial elèctric
 UNIO, 3

Casa Lliteras
 Recomana al públic sos acreditats Cafés
 Torrefacció diària
 Gran assortit de articles del ram de ultramarins.
 Garantia absoluta amb la qualitat dels seus generos.
 Servei a domicili
 MAJOR, 3
 TARRAGONA

Francisco Potau
 Calçat fet a la mida
 Rambla S. Joan, 52
 TARRAGONA

COLMADO CENTRAL
 DE
FREDERIC MIRET
 Fruites fresques, embutits, fiambres, conserves, vins, xampanyes :: i tota classe de comestibles ::
 UNIO, 28 — TELEFON 245
 TARRAGONA

PERE LLORET
 CORREDOR REIAL DE COMERÇ
 Apodaca, 9
 Corbates i articles per a home
GILBERT GERMANS
 PREUS BARATOS

JOAN ESBERT
 FARMACEUTIC
 UNIO, 22
FRANCISCO COCA
 Lo millor en comestibles
 RAMBLA DE CASTELAR, 24

MENJADORS DEL JARDÍ
 DE
FRANCISCO LÓPEZ
 AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16
TARRAGONA
 Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.
 Hospedatges per temporada a preus convencionals.
 Habitacions amb llum elèctrica

MOSTELLE
 El Vermouth més higiènic
(RAIMOST)
 Un excelent refresc
 Suc de raims sense alcohol
 El millor aliment en les malalties i convalescencia
 The Grape Juice Co. L.
 Londres i Tarragona
 Se ven per tot arreu

Fàbrica de Braguers i de Aparatos Ortopèdics
 (TRENCATS)
 Molts son els qui venen braguers, emprò molt pocs saben construir-ne.
 Costa col·locar un braguer, però moltíssim costa construir-lo, doncs avans que col·locarlo he es indispensable sapiguero-lo construir, perquè sense la ciencia i practica de construcció mai pot adquirir-se la de col·locació.
 El BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el mes pràctic i modern per a la retensió i curació de les hernies per cròniques i rebel·des que siguin.
 Grans existencies de BRAGUERETS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infancia i tot la concernent a Cirurgia i Ortopèdia.
ESPECIALITAT EN LA CONSTRUCCIÓ DE FAIXES VENTRALS
CASA MONTSERRAT - UNIO, 34 - TARRAGONA